

DOM DR. JOŽETA POTRČA POLJČANE

SVET STANOVALCEV DOMA
DR. JOŽETA POTRČA POLJČANE
IN ENOTE SLOVENSKA BISTRICA

Datum: 24. 8. 2021

Gospodu JANEZU POKLUKARJU, MINISTRU ZA ZDRAVJE IN

Gospodu JANEZU CIGLERJU KRALJU, MINISTRU ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN
ENAKE MOŽNOSTI

**ZADEVA: NAGRAJEVANJE MEDICINSKEGA OSEBJA V BOLNIŠNICAH IN ZADRAVSTVENIH
DOMOVIH TER VPLIV STANOVALCEV IN NJIHOVIH SORODNIKOV TER ZAPOSLENIH
V SVETIH SOCIALNO VARSTVENIH ZAVODOV**

Stanovalce Doma dr. Jožeta Potrča Poljčane in Enote Slovenska Bistrica, je presenetil in obenem vznemiril, časopisni članek v dnevniku Večer z naslovom: »Nič več na etični pogon«. Članek je povzel stališča dogovora sindikata negovalnega osebja, ki je z dogovori na državni ravni prišel do stališča, da se bodo plače medicinskih sester dvignili med 4 in 12%. S tem se bo praktično v veliki meri reševal prevelik odliv kadrov iz bolnišnic in seveda problematika zdravstvene nege, ki je pomemben element oskrbe, še posebej v času covid epidemije. Razprave o tej problematiki niso nove, je pa država verjetno spoznala problem in ga začela reševati na najboljčutljivejšem delu, to so plače srednjega medicinskega in negovalnega osebja. V nadaljevanju pojasnjujemo, v čem se ta problematika dotika nas stanovalcev in socialno varstvenih zavodov.

1. Že sedaj se kažejo trendi, da DSO-je zapuščajo medicinske sestre in bolničarke (manko slednjih je že sedaj na kritični točki). Že sedaj to osebje zavode zapušča in odhaja v bolnišnice, kako pa bo po spremenjeni višini plač lahko samo pred videvamo, torej se bo manko samo večal.
2. Nadaljevanje nestimulativnega nagrajevanja in zelo neživljenjski normativi glede števila izvajalcev zdravstvene nege v DSO-jih se bo nadaljeval, saj sporazum sindikatov in vlade ni zajemal delavcev v socialno varstvenih zavodih. Odhodi v bolnišnice in druge zdravstvene ustanove bo dobil še večji pospešek.
3. Še bolj zaskrbljujoče je stanje števila bolničarjev, katere se že sedaj nadomešča, s sicer pridnimi, vendar nekvalificiranimi delavci ali pa z zdravstvenimi tehnikami.

4. Poglobljanje razlik v plačah in neenako obravnavo bolnišnic vizavi socialno varstvenih zavodov bo imelo, velik vpliv na fluktuacijo in če že sedaj ugotavljamo, da je tega kadra nekje na robu normativov, torej ne vemo kakšna bo zdravstvena oskrba stanovalcev v bodoče.
5. V domovih starejših občanov je vse več uporabnikov, ki so v posteljah in se slednji vsebinsko približujejo pojmu negovalne bolnišnice, zato je torej ta kategorija zaposlenih še kako pomemben člen ustrezne strokovne oskrbe. Tudi prihodi v DSO kažejo, da je trend tistih, ki potrebujejo posteljo in v veliki meri ustrezno zdravstveno nego, stalno več.
6. Oba ministra zato pozivamo, da se obstoječe problematike lotita celovito in ne na način, da ob reševanju kadrovskih stisk v bolnišnicah in zdravstvenih domovih povzročate nerešljive probleme na drugem segmentu oskrbe starejših državljanov.
7. Opozarjamo tudi na velik razkorak v višini finančnih sredstev, katere za zdravstveno nego dobivajo bolnišnice napram DSO-jem. Gre za nerazumno razliko vredno več deset evrov.

Drugi problem, ki ga zaznavamo, je število članov svetov zavodov s strani stanovalcev, kakor tudi zaposlenih. V svete zavodov vlada imenuje večino članov, ki lahko s preglasovanjem sprejemajo sklepe po njihovi želji. Če pogledamo sestavo sveta Doma dr. Jožeta Potrča Poljčane je naslednja: 6 predstavnikov imenuje vlada, 2 predstavnika imata občini Poljčane in Slovenska Bistrica, 2 predstavnika zaposlenih (eden iz Doma Poljčane in enega iz Enote Slovenska Bistrica), 1 predstavnik stanovalcev pa zastopa 354 stanovalcev. Bilančni izkaz kaže, da stanovalci sami ali s pomočjo svojcev in občinskih proračunov prispevajo med 60 in 65% vseh prihodkov doma. Država nekega konkretnega finančnega vložka v domove ne participira za redno dejavnost. Okrnjen je tudi finančni delež zavoda za zdravstveno zavarovanje, kjer je absurdno velik razkorak med zneskom, ki ga dobivajo bolnišnice in DSO. Ob tem pa je potrebno še skoraj vsak važnejši sklep verificirati in dobiti soglasje od pristojnega ministrstva. In kaj predlagamo?

1. Stanovalci kot uporabniki in plačniki storitev naj bodo vsaj približno enakovredni, če ne že najpomembnejši odločevalci v domovih in morajo imeti neposredni vpliv na vse odločitve v DSO, ko stanovalci niso več sposobni, pa naj njihovo vlogo prevzemajo sorodniki ali skrbniki.
2. Sedanja zakonodaja, ki temelji po Zakonu o zavodih v leto 1991, je tudi neprimerna za področje socialnega varstva, še posebej za DSO. Dodatno je vse več uporabnikov nameščenih v zasebna podjetja koncesionarjev, kjer jim niti zakon niti pogodba o koncesiji, ne zagotavlja pravice do bilo kakršnega koli odločanja.
3. Želimo si depolitizacijo domov. Kajti sedanja praksa kaže, da so tako direktor kot predstavniki ustanovitelja in lokalnih skupnosti izbrani na podlagi politične pripadnosti in ne zaradi strokovne izobrazbe, usposobljenosti in ustreznih delovnih izkušenj. To sicer ni primer v našem domu, veliko zgodb kadrovanja pa smo zasledili v časopisju.
4. Uvedbo tripartitnega sistema, v katerem bi se bistveno ojačala moč odločevanja zaposlenih in plačnikov- stanovalcev, obenem pa bi se morala bolj poudariti vloga občin, v katerih se DSO nahajajo, ker slednje seveda živijo konkretno z problematiko starejših in najbolj čutijo potrebe in reševanje slednjih.

5. Ker so kadrovske možnosti stanovalcev večkrat glede na starost in bolezen omejene, bi v članstvo svetov DSO lahko vstopali tudi svojci, ki so že danes pomemben del dogovorov in reševanja problemov posameznih stanovalcev DSO.
6. Stanje v DSO, ki so v privatni lasti, pa je verjetno še bolj problematično, ker kolikor nam je poznano, nimajo svetov stanovalcev, ki v določeni meri problematiko vsaj obrobno rešujejo z vodstvi zavodov.
7. Taka tripartitna praksa v procesu odločanja je v veliki meri dobro sprejeta v šolstvu in se problemi verjetno rešujejo v veliki meri v korist uporabnikov, to je učencev, dijakov in študentov ter njihovih staršev.

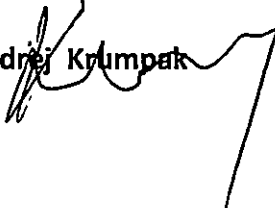
Z javnim pismom, ki vam ga posredujemo, bomo z seznanili tudi zainteresirano javnost, saj naj bi bilo nekako opomin za čimprejšnje reševanje zgoraj nakazane problematike, ki bo slej kod prej imela lahko tudi resne posledice v delovanju DSO-jev. Že sedanji kadrovski normativi so takšni, da v veliki meri komaj zagotavljajo redno opravljanje skrbi za stanovalce DSO, ob tem pa moramo poudariti, da bistveno prenizek normativ pri fizioterapiji in delovni terapiji posledično pomeni stalno več stanovalcev v posteljah. Kje pa potem lahko iščemo to, da naj bi starostnikom zagotovili kreativno preživljanje poznih let, ki bi naj bilo vsebinsko bogato in raznoliko? Nadaljevanje teh negativnih trendov bo DSO-je hitro spremenilo v hiralnice.

Vsa navedena problematika ima seveda neposreden odraz v tem, da se sprejemanje zakonodaje o dolgotrajni oskrbi vleče že desetletja in tudi ta vlada, je kljub napovedani prioriteti reševala ta segment družbe, zadeva zopet dala na čakanje v vladne predale. Pričakujemo, da bi sprejetje ustrezne zakonodajne rešitve imele v veliki meri pozitiven vpliv na reševanje zgoraj navedenih kadrovskih in drugih nakazanih problemov v DSO-jih.

Oba ministra naprošamo za odgovor, posebej še ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, saj od tega ministrstva na kar nekaj poslanih pisem nismo prejeli še nobenega odgovora.

S spoštovanjem vas pozdravljamo.

Predsednik sveta stanovalcev
Doma dr. Jožeta Potrča Poljčane

Andrija Krumpak

Poslano:

- ✓ naslovnikoma
- ✓ Skupnost socialnih zavodov Slovenije
- ✓ poslanka v DZ, mag. Karmen Furman
- ✓ poslanka v DZ, Bojana Muršič
- ✓ poslanec v DZ, dr. Franc Trček
- ✓ Društvo Srebrna nit – Združenje za dostojno starost
- ✓ Institut 8. marec
- ✓ Medijem